

Express Pomorski

Pismo niezależne i bezpartyjne

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Św. Katarzyny nr. 3. Telefon nr. 326

Podatki w roku 1925-tym.

(jz.) Sejm przystąpił do bodaj najważniejszej swojej czynności: **uchwalenia budżetu państwowego na rok 1925.** Już od kilkunastu dni sejmowa komisja budżetowa rozpatr. projekta budżetu, przedłożony Sejmowi przez Rząd. Zatem trzeba, aby także społeczeństwo zaznajomiło się z budżetem, a przede wszystkim z tą jego częścią, która mówi o dochodach państwa.

Państwo ma wydatki, wielkie wydatki, więc musi mieć także dochody i to tak wysokie, aby pokryły rozchody. To rozumie każdy obywatel. Lecz nie wszyscy chcą rozumieć, że państwo, aby mieć dochody w sumie, jaką potrzebuje, musi nakładać podatki na obywateli. Podatki nigdzie entuzjazmu nie wywołują, ale w Polsce są specjalnie nie lubiane. I — rzecz ciekawa — największą niechęcią darzą podatki ci właśnie, którzy **najwięcej posiadają.** Ich narzekania na „zbyt wielkie ciężary” są najgłośniejsze. Uporczywie i beustannie wygłaszane, wywołują wreszcie wrażenie, że istotnie dzieje się krzywda ziemianom, fabrykantom i innym posiadaczom, że istotnie jest prawda, iż jedynie oni urzymują państwo.

A tak nie jest! Jest nawet wręcz przeciwnie. Nie ci, którzy najgłośniej krzyczą, dają najwięcej państwu, lecz ci, których narzekania na podatki nie są krzykiem a zaledwie szmerem. Dowodzi tego statystyka dochodów państwa w ubiegłym roku, która częściowo już została ogłoszona w „Expressie” — a dalszym do wodom jest projekt budżetu na rok 1925.

W budżecie na ten rok Rząd preliminuje (przewiduje) następujące dochody:

1) z podatków bezpośrednich stałych	160.085.000
2) z podatku majątkowego	333.000.000
3) z podatków pośrednich (konsumujących) łącznie z obrotowym	263.550.000
4) z cel	205.000.000
5) z monopolii	356.610.800
6) z opłat stemplowych	85.000.000
7) ważne dochody administracyjne (z poczty, opłat konsularnych)	445.108.435
8) z przedsiębiorstw państw.	133.530.159

Razem ... 1.981.884.394 zł.

Zatem: podatki **bezpośrednie**, płacone w przeważającej swej części przez klasę posiadającą, mają przynieść razem **493.085.000 zł**, czyli niespełna ¼ część **wszystkich dochodów państwowych** (24,9 proc.); podatki **bezpośrednie**, płacone przez szerokie masy ludności pracującej przy zakupie towarów, w sposób dla niej niewidoczny i naogół niezrozumiały, mają przynieść (włącznie cel i monopolii) **825.160.300 zł**, czyli **41,6 proc.** (przeszło 2/3) **dochodów.**

Jak widzimy przewaga dochodów z

podatków pośrednich nad dochodami podatków bezpośrednich jest bardzo znaczna, pomimo, że najpoważniejszy podatek bezpośredni — majątkowy — jest tylko podatkiem czasowym. Już w roku 1927

podatku majątkowego nie będzie. Wtedy niewspółmierność pomiędzy dochodami z podatków pośrednich, płaconych przez ludność nieposiadającą majątków — a dochodami z podatków płaconych

przez ludzi zamożnych i bogatych, uwy-pukli się jeszcze bardziej.

Powyżej przytoczone cyfry dowodzą niezbicie, że nie prawdą jest iż cały ciężar utrzymania państwa spoczywa na barkach t. zw. „sfer gospodarczych”, to jest posiadających ziemi, fabryk etc.; pouczają one nas, że najwięcej dochodów czerpie państwo z **najbiedniejszych obywateli**, z milionowych rzesz konsumentów — ludzi pracy. W ubiegłym roku te rzesze zapłaciły nawet więcej, niż Rząd przewidywał; podatek obrotowy dał 118 proc. prelimitowanej sumy, podatki spożywcze 134,2 proc., monopolie 172,5 proc., cła 188,5 proc. Natomiast podatki **bezpośrednie nie dopisały**; podatek gruntowy da 87,7 proc., dochody tylko 52,4 proc. majątkowy 59,8 proc. sum prelimitowanych. To znaczy, klasa posiadająca niezapłaciła nawet tych niewielkich sum, które na nią nałożono.

Obecnie prasa prawicowa wzięła kampanię za powiększeniem podatków pośrednich. Najgłośniej domagają się tego obszarnicy, którzy na swoich zjazdach uchwalały rezolucje, „stwierdzające”, że p. Grabski niszczy rolnictwo podatkami. Ludzie czytają te biadania i są gotowi im uwierzyć, bo nie wiedzą, że cały podatek gruntowy ma dać w roku 1925-ym **zaledwie 59 milionów zł**, a więc mniej, niż akcyza od cukru, która przyniesie w tym roku **60 milionów!** Nie dziwimy się panom ziemianom; dawniej, a zwłaszcza w czasie sławetnych rządów p. Kucharskiego, płacili cenę półtora jajka (i nawet mniej) (od morgi). Dzisiaj mają płacić pięć więcej, więc robią krzyk, mniej mogą wydać na... szampana.

Jeżeli już wogóle ktoś ma mieć prawo narzekać na podatki, to właśnie klasa pracująca. Zbyt wysokie podatki pośrednie ogromnie podrażają towary. Np. cukier byłby o wiele tańszy, gdyby Rząd nie obkładał go podatkiem; tak samo ma się rzecz z solą, naftą, zapalkami i wszystkimi innymi artykułami pierwszej potrzeby. Przecież i podatek obrotowy przez myślowiec i kupiec wlicza w cenę towarów i w ten sposób przerzuca go na konsumenta. Dlatego też wszędzie klasa pracująca dąży do całkowitego zastąpienia niesprawiedliwych podatków pośrednich podatkami bezpośrednimi, przede wszystkim podatkiem od dochodu. W Polsce narazie nawet marzyć nie możemy o całkowitem zniesieniu podatków pośrednich, bo przecież na nich głównie opierają się dochody państwa, lecz co najmniej musimy domagać się znacznego ich zmniejszenia. Jest to bowiem także jeden z warunków, od którego zależy potaniecie towarów, a zwłaszcza artykułów pierwszej potrzeby, których drożyzna zmusza masy pracujące do cierpienia głodu i jest więc przyczyną coraz większego upadku zdolności tych mas do intensywnej i wydajnej pracy.

Sejm.

WARSZAWA, 28. 1. (PAT.)

Na wstępie dzisiejszego posiedzenia Sejmu p. marszałek wygłosił przemówienie, poświęcone pamięci ś. p. wicemarszałka Sejmu Zygmunta Seydy, podnosząc jego wysoką wiedzę fachową, stałość i konsekwencję oraz w końcu zaznaczając, że w kronikach Sejmu i w kronikach naszego ustawodawstwa nazwisko jego będzie miało piękną i zasłużoną kartę. Posłowie wysłuchali tego przemówienia stojąc.

Z kolei przystąpiono do wniosku w sprawie Gdańska.

Sprawozdawca pos. Dębski (Piast) uzasadniał wniosek większości komisji. Wniosek ten brzmi: Z uwagi, że postanowienia traktatu wersalskiego, dotyczące Gdańska, powstały z uznania rozległych potrzeb gospodarstwa państwa polskiego dla którego Gdańsk przy ujściu Wisły, należącej niemal w całości jej biegu do Rzplitej, stanowi jedyny dostęp do morza — że postanowienia te mają wyłącznie na celu zabezpieczenie Polsce w całej pełni tego dostępu w zakresie wszelkich obecnych potrzeb, jakoteż dla przyszłego rozwoju gospodarczego państwa polskiego — Sejm stwierdza, że źródłem nieokreślenia polskich praw państwowych w Gdańsku są postanowienia traktatu wersalskiego, że władze w. m. Gdańska, przeciwstawiając ustawicznie i nieprawie traktatowi wersalskiemu odmienne pojmowanie konwencji paryskiej, umowy warszawskiej i orzeczeń wysokiego komisarza lub własne samowolne postępowanie, zmierzają stale do zważania praw, przyznanych Polsce w traktacie wersalskim; że wysuwa obecnie wbrew wyraźnemu brzmieniu traktatu wersalskiego zupełnie dowolne pojęcie suwerenności państwa gdańskiego starają się władze w. m. Gdańska we wszystkich dziedzinach dostosować do tego pojęcia stan rzeczy i usunąć prawa, przyznane Polsce traktatem wersalskim, że takie kilkuletnie już, stale podkopywanie traktatu wersalskiego jest podważaniem podstaw pokoju, które Polska, unikając ze swej strony wszelkich zaostreżeń i dążąc do załatwienia sporów w prze-

widziany sposób pokojowy, nie chce narażać i pragnie bronić w jego prawnych podstawach.

wzywa rząd do podjęcia kroków celem przeprowadzenia właściwego stanu rzeczy w całokształcie praw polskich w Gdańsku a tem samem istotnego zapewnienia Polsce dostępu do morza przez Gdańsk.

Z kolei zabiera głos p. min. spraw granicznych Skrzyński:

Przez usta przewodniczących stronnictw ogromna większość tej Izby wyraziła swoje oburzenie, swój sąd i swoją wolę. Wypadki świeżo w pamięci będące bez względu na znaczenie jakie posiadają, jako symptomatyczny objaw poważnej choroby, nurtującej organizm polsko-gdańskiego współzycia, to oburzenie nadto uzasadniają sądy usprawiedliwiają i wolę napiętą do działania — tłómaczą. Panowie przewodniczący stronnictw w wymownych słowach uprzytomnili tej wysokiej Izbie, a zarazem i światu, jak czuje i rozumie Polska wówczas, kiedy zobaczy jasno, że zagrożony jest ten punkt, ten dogmat, który jest kamieniem węgielnym, na którym opiera się sklepienie dzisiejszej Europy, a którym jest traktat wersalski.

Ufni w nasze prawa, świadomi naszej siły moralnej, znając ścisłość węzłów gospodarczych, łączących Gdańsk z nami, w pokoju i ze stanowczością zmierzajmy do celu którym jest zlanie się ducha, tego specyficznego ducha w. m. Gdańska z duchem traktatu wersalskiego. W tych słowach niema groźby, jest tylko stwierdzenie, nad którym senat wolnego miasta winien się zastanowić. że wolność, każda wolność, nawet wolność w. m. Gdańska opierać się musi na prawie, od którego zależy wolność. Wbrew prawu jest swawola i z tą potrafi się zmierzyć majestat prawa, majestat Rzeczypospolitej. (Brawa).

W głosowaniu przyjęto bardzo znaczną większością wniosek większości komisji.

Bez wyznaczenia terminu następnego posiedzenia obrady zakończono. Zawieszenie plenarnych posiedzeń Sejmu nastąpiło w tym celu, aby czas ten mogły wykorzystać w swoich pracach komisje.

Armja „państwa gdańskiego”.

Jest gotowa.

Przyjmie Polaków kulami.

GDAŃSK, 27. 1.

W ostatnich czasach tajne organizacje niemieckie na terenie Gdańskim i Prus Wschodnich czynią wielkie przygotowania wojskowe. Równocześnie prasa berlińska zaczęła donosić dla odwrócenia u-

wagi, że „Polska przygotowuje wojska do zajęcia Gdańska”. Jeden z przywódców organizacji niemieckich wyraził się:

— Niech polacy spróbują przybyć z wojskiem do Gdańska! Przyjmijemy ich ogniem karabinów maszynowych!

Największy, nowoczesnie urządzony
HOTEL „POD ORŁEM”

Tel. 20 ul. Mostowa nr. 19 Tel. 20
Właściciel: ST. ZACZKIEWICZ

Nie będzie odpowiedzi na notę niemiecką.

PARYŻ, 28. 1. (PAT.)

Jak podaje „Petit Parisien”, sojusznicy nie odpowiedzą na wczorajszą notę niemiecką, tembardziej, że za dwa tygodnie będą w posiadaniu ostatecznego sprawozdania międzysojuszniczej komisji kontrolnej, które pozwoli im na wysłanie do Berlina szczegółowej dokumentacji.

Głodem należy zmusić Gdańsk do uległości.

Przemówienie marsz. Trąpczyńskiego na senackiej komisji zagranicznej.

WARSZAWA, 27. 1.

W dyskusji, która się w czoraj odbyła w senackiej komisji spraw zagranicznych w sprawie zatargu z Gdańskiem, marszałek Senatu Trąpczyński wygłosił przemówienie, w którym na wstępie zastrzegł się przeciwko opinii, jakoby był zaciętym wrogiem Gdańska. Wprawdzie nie robił on sobie iluzji co do polityki Gdańska, ale nigdy nie kierował się w polityce uczuciem nienawiści. Polska nie była w stanie wyrwać klów jadowitych Gdańskowi. Pozostaje zatem tresura głodem, ażeby ludność Gdańska przyszyła nareszcie do przekonania, że niema co robić, gdy Polska przestanie Gdańsk żywić.

To jest punkt, co do którego nikt nie ma prawa ani możności dawania przepisów Polsce. Musi ustać szmugiel towarów z Gdańska do Polski, jak papierosów i wódek. Jest publiczną tajemnicą, że ek-

sporтеры gdańscy drogą łapówek oplacają tylko drobną część cel.

Pozatem Gdańsk wysyskuje Polskę w niesłychany sposób legalnie na mocy art. 206 umowy warszawskiej. Wedle tego artykułu przy podziale ogólnych cel, każdy Gdańczyk liczy się za 6 Polaków, kiedy w rzeczywistości Niemiec jest znaczniej oszczędniejszy od Polaka i mniej konsumuje towarów luksusowych, aniżeli Polska. W tym roku Gdańsk zaopatrył się w zagraniczne towary po 5-letniej blokadzie. Tymczasem Polska w roku 1919 i 1920 dla braku dobrej waluty miała bardzo małą konsumpcję, -6- dl fwy p. b zupełnie się zmieniła. Liga Narodów na żądanie Polski winna się zgodzić na inny klucz podziału. Akcja rządu nie wystarczy, musi przyjść z pomocą i społeczeństwo. Musimy działać w tym sensie, ażeby ludności gdańskiej, która na każdym kroku okazuje nam dużo nienawiści, odebrać soki żywotne, t. j. zarobki.

Falszywe pogłoski prasy niemieckiej.

BERLIN. (PAT.)

Tutejsze poselstwo polskie oświadcza, że rozszerzane w dziennikach niemieckich pogłoski o rzekomej koncentracji wojsk polskich w związku z konfliktem gdańskim pozbawione są wszelkiej podstawy.

skich pogłoski o rzekomej koncentracji wojsk polskich w związku z konfliktem gdańskim pozbawione są wszelkiej podstawy.

Niemcy wysuwają nowe pretensje do Polski.

BERLIN.

Dzienniki tutejsze ogłaszają rezolucję sejmiku prowincjonalnego okręgu Poznań-Prusy Zachodnie, powziętą w Pile. Rezolucja ta brzmi:

Rada ambasadorów wydała niezrozumiałą dla nas wyrok, który obrabował (?) prowincję Poznań-Prusy Zach. z kawałka ziemi położonej nad Wisłą z dniem 1. lutego 1925 r. Sejmik widzi w tym wyroku burzające bezprawie (?) wyrażone Niemcom, a ludność okręgu granicznego jest poważnie zaniepokojona pogło-

skami, że niektóre prowincje, wchodzące do okręgu Poznań-Prusy Zachodnie są terenem przejściowym. Samodzielna marchja graniczna Poznań-Prusy Zachodnie ponosi uszczerbek, gdyż argumenty gospodarcze i administracyjne wzięły górę nad narodowymi. Sejmik zwraca władom pruskim uwagę na powagę sytuacji i prosi o uważne śledzenie polskich dążeń, zmierzających do odłączenia niektórych terenów granicznych od Prus do Polski.

Huragan w Norwegii.

RYGA, 27. 1.

Z Norwegii donoszą: Szalejący huragan w północnej i zachodniej Norwegii miał wszelkie cechy cyklonu kolosalnej

sily. Las, liczący 10.000 jodeł, został wyrwany z korzeniami. Mnóstwo domów zostało zniszczonych. Około 600 ludzi pozostało bez dachu nad głową. Straty wynoszą kilkadziesiąt milionów koron.

Sprowadzamy przez Gdynię i wywozimy także.

GDYNIA, 27. 1.

Do portu w Gdyni nadeszły obecnie 2 wielkie okręty francuskie wielkiej linii francuskiej Transatlantic. „La Pologne“ przywozi transport towarów oraz podrózników do Gdyni, a zabiera ładunek, przedewszystkiem drzewo. Komunikacja okrętów między Gdynią a Le Havre zo-

stała nawiązana i okręty francuskie przybywają do Gdyni co 10 dni. To samo dotyczy komunikacji między Gdynią a portami duńskimi. Statki przeważnie przywożą do Polski samochody, a zabierają drzewo. Samochody transportowane są z Gdyni koleją do Polski i do Gdańska.

GENER. PROKURATORJA RZPLITEJ POLSKIEJ.

Generalna Prokuratorja, zreorganizowana na podstawie rozporządzenia z dnia 9-go grudnia 1924 r., jest powołaną do wykonywania obrony prawnej i zastępstwa prawnego prawnymi i zastępczymi publicznymi interesami państwa. Podlega ona ministrowi skarbu. Wyrażając się popularnie, jest ona „advokatem“ państwa polskiego w sprawach majątkowych.

Ogól naszego społeczeństwa, niektóre urzędy i ludzie, mający pretensje do znajomości stosunków prawnopublicznych, bardzo często indyferują tę instytucję z Prokuratorem, która w przeciwieństwie do Prokuratury jest rzecznikiem publicznym w sprawach karnych (niecywilnych)

W sądowym postępowaniu cywilnym wszelkiego rodzaju Prok. Gener. zastępuje Skarb Państwa i niektóre instytucje publiczne. Na czele P. G. stoi Prezes

Prokuratury Gn., podległy ministrowi skarbu. W siedzibach Sądów Apelacyjnych działają oddziały i na czele każdego z nich stoi Prezes oddziału P. G. Skład Prokuratury Gener. stanowią urzędnicy referendarscy, kancelaryjni i rachunkowi.

Referendarskimi urzędnikami mogą być tylko osoby, które ukończyły wyższe studia prawnicze i wykazały się odbytą jednorazową aplikacją sądową. Po za tym urzędnicy ci winni poddać się egzaminowi zawodowemu. Egzamin zawodowy w P. G. nadaje te same uprawnienia, co egzamin adwokacki i sędziowski.

Służba w P. G. w charakterze urzędnika referendarskiego zastępuje w części aplikację sądową. Urzędnicy P. G. mają się poświęcać wyłącznie pełnieniu swych czynności urzędowych i nie wolno im obejmować zastępstwa prawnego i zajmować się interesami prawnymi osób prywatnych (wyjątek krewni w linii prostej).

Dnia 2-go lutego i 25-go marca nie będzie święta.

WARSZAWA, 28. 1. (PAT.)

Wobec licznych zapytań Min. Wyznań Relig. i Ośw. Publ. wyjaśnia, że w dniach

2. lutego i 25. marca odbywać się winna normalna nauka szkolna oraz praca w biurach inspektoratu i podległych urzędów.

„Sejm zostanie do 6 miesięcy rozwiązany“.

Sensacyjny zakład p. Jana Stapińskiego.

LWÓW, 27. 1.

W sali „Gwiazdy“ odbył się tu wieczór zwołany przez „Związek Chłopski“. Na wiecu zjawili się posłowie: Bryl, Plata, Pawłowski, Sanojca (Wyzwolenie), Wójciszewski (Wyzwolenie) i b. poseł Jan Stapiński. Po przemówieniach powzięto szereg

rezolucji na temat konsolidacji ruchu ludowego.

Warto przy tej sposobności zaznaczyć, że p. Jan Stapiński na wiecu tym uczynił zakład z adwokatem d-rzem Górkim, że Sejm zostanie w przeciągu sześciu miesięcy rozwiązany.

Tajemnicze zniknięcie Trockiego i jego rodziny?

Z Londynu nadeszła sensacyjna wiadomość, że telegrafowano tam z Moskwy, jakoby Trocki nagle zniknął z pałacu, który zamieszkiwał pod Moskwą. Wraz

z Trockim zniknęła również cała jego rodzina. Miejsce pobytu Trockiego i jego rodziny jest nieznaną.

Przed procesem o zamordowanie Matteottiego

RZYM, 27. 1.

Koła opozycji uważają wydanie aktów śledstwa w sprawie morderstwa Matteottiego i w kwestji dotyczącej gen. de Bono, senatorowi przez komisję za krok bardzo poważny. W kołach opozycji sądzi,

że senatorowie mianowani przez obecny rząd nie będą mogli brać udziału w prowadzeniu śledstwa i w wydaniu wyroku. Chodzą również pogłoski, jakoby naczelny sędzia śledczy w sprawie Matteottiego zachorował i wycofał się ze swego stanowiska.

Kto wejdzie do Sejmu w miejsce s. p. Seydy?

WARSZAWA, 27. 1.

W miejsce s. p. posła Seydy wchodzi do Sejmu jako poseł Z. L. N. z listy pań-

stwowej Stanisław Jasinkowicz, b. poseł na Sejm ustawodawczy, znawca praw administracyjno-ekonomicznych.

Bojkotujcie targi gdańskie!

Kawiarnia i Restauracja

Tel. 66 Pomorzanka Tel. 66

Toru, ul. Szeroka nr. 20

poleca

wyśmienite obiady z 4-ch dań

w cenie od 1 zł. 25 gr. od godz. 12-ej do 16-ej

Pasztecki, buljon, ciepłe i zimne potrawy

okazdej porze dnia. Ciastka własnego wyrobu

FUNKCJONARJUSZE PAŃSTWOWI W OBRONIE SWOICH PRAW.

Polski Związek funkcyjnarjuszów państwowych urządził we Lwowie wiec, na którym obecni zaprezentowali przeciw rozporządzeniu min. oświaty, w myśl którego tylko 40 proc. funkcyjnarjuszów, podległych temu ministerstwu, ma pozostać na etacie, zaś 60 proc. musi przejść na warunki urzędników kontraktowych. W rezolucji uchwalonej obecni stwierdzili, że rozporządzenie ministerjalne narusza wbrew ustawie o państwowej służbie cywilnej i emerytalnej, prawa tych funkcyjnarjuszów do stabilizacji i zaopatrzenia emerytalnego. Rezolucja stwierdza, że funkcyjnarjusze ci praw zagwarantowanych ustawowo bronić będą wszelkimi dozwolonemi środkami.

MAKUSZYŃSKI I PERZYŃSKI WYSTĄPILI ZE SKŁADU REDAKCJI WARSZAWIANKI.

WARSZAWA, 27. 1.

Donoszą nam, że znakomici literaci, ulubieńcy warszawskiej publiczności, pp. Kornel Makuszyński i Włodzimierz Perzyński wystąpili ze składu redakcji dziennika „Warszawianka“.

NADZWYCZAJNE MROZY NA ALASCIE.

Donoszą z Nowego Jorku: Na półwyspie Alascie panuje fala zimna, dawno tam nie notowana. Temperatura spadła tam do 55 st. C. poniżej zera. Poczta i wszystkie urzędy zostały zamknięte, gdyż urzędnicy mimo intensywnego ogrzewania nie mogą przebywać w biurach.

HURAGAN ŚNIEŻNY W NOWYM JORKU.

Gwałtowna burza śnieżna szalała przez 12 godzin w Nowym Jorku. Z powodu tej śnieżnicy ruch handlowy w niektórych dzielnicach został przerwany.

Ostatnie depesze.

BERLIN, 28. 1. (PAT.)

„Vorwaerts“ donosi z kolonii, że policja wykryła tam w jednym z domów wielki komunistyczny magazyn broni i amunicji.

WARSZAWA, 28. 1. (PAT.)

Dziś w godzinach popołudniowych złożył wizytę marszałkowi Sejmu p. Ratajowski wiceprezydent izby angielskiej p. James I. Hope. Rozmowa przeciągnęła się poza godzinę i miała charakter bardzo przyjazny.

TEATR MIEJSKI.

Dziś w dalszym ciągu „Taniego tygodnia“ z 35 proc. zniżką, idzie przemila-pogodna arcyzabawna komedia M. Ba-luckiego „Gęsi i gęski“ w stylowej opra-wie kostjumowej, jakby z rycin Kostrzew-skiego przeniesionej. Cały, świetnie zgra-ny zespół, zbiera żniwa serdecznych okła-sków, a przodują tu p. Wrzesniałowska i p. Wiśniewski.

Próby wspaniałego dzieła Jerzego Żu-lawskiego „Eros i Psyche“ są już w peł-nym biegu, zanim jednak przepiękna ta fantazja ujrzy światło kinkietów, odbędą się, od jutra zaczynając, cztery jeszcze występy p. Olgi Orleńskiej, którą udało się dyrekcji pozyskać na jutrzejszą (z 35-proc. zniżką) „Czardaszkę“ i sobotnią (35-proc. zniżką) „Cnotliwą Zuzaunę“.

OTWARCIE KASYNA GARNIZONOW.

Dnia 31. stycznia otwiera Kasyno Gar-nizonowe przy ul. Żeglarskiej nr. 8 swoje podwoje balem inauguracyjnym. Począ-tek punktualnie o godz. 10-ej wieczorem. Wstęp tylko za zaproszeniami.

W SPRAWIE KURSU JEZYKA POLSK.

Zarząd Koła Tow. Miłośników Języka Polskiego prosi te osoby, które zgłosiły się na kurs języka polskiego, by stawiły się w piątek, dnia 30. b. m. o godz. 6-ej wieczorem w kl. 8 gimnazjum męskiego (parter).

KOMUNIKAT IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W TORUNIU.

Firmy, które zainteresowane są wy-wozem towarów do Turcji, prosimy zwrócić się — celem zasięgnięcia infor-macji odnośnych do Izby tu.

Podajemy do wiadomości, iż Zarząd Międzynarodowych Targów Wiedeń-skich przeznaczył wystawcom polskim do dyspozycji podczas wiosennych tar-gów w roku 1925 obszar 300 m².

W czasie od 2. marca do 8. kwietnia b.r. odbędą się w Brukseli VI-te Między-narodowe Targi Brukselskie.

Od dnia 23-go maja do dnia 7-go czerwca r.b. odbędzie się w Magdeburgu wystawa cukrownicza. Blizsze odn. in-

Skromne zapytanie

pod adresem Urzędu Akcyz i Monopoli Państw. w Toruniu.

Dochodzą nas skargi, że od blisko czte-rech tygodni nie można w Toruniu w żad-nym składzie nabyć spirytusu denaturo-wanego.

Ponieważ brak tego artykułu odczu-wają w wielkiej mierze miejscowe szpi-tale oraz właściciele większych i mniej-szych stolarni, nie mówiąc już niemal o każdym domu, w którym spirytus dena-turowany jest artykułem niezbędnym, wprost wierzyć się nie chce, że miasto nasze od Nowego roku nie ma go nigdzie na składzie.

Czemu więc brak ten przypisać nale-ży?

formacje zasięgnąć można w biurze Izby tutejszej.

VIII-me Okręgowe Szefostwo Inten-dentury ogłasza wezwanie do składania ofert na dostawę arendacyjną mięsa dla garnizonu Bydgoszcz na czas od 1-go lutego do 30-go kwietnia r.b. Wezwanie odn. wyłożone jest w biurze Izby.

Do wglądu dla zainteresowanych wy-łożone zostały:

- 1) Raport Rady Handlowego w Rzy-mie.
- 2) Lista towarów, na wywóz których potrzeba otrzymać pozwolenia kompt. Ministerstwa belgijskiego.
- 3) Raport Konsula Rzplitej Polskiej w Monachjum o handlu Polski z połudn. Niemcami.
- 4) Sprawozdanie gospodarce Z. S. S. R. za 4-ty kwartał 1924 r.
- 5) Wezwanie do składania ofert na dostawę artykułów spożywczych dla D. O. K. III. w Grodnie.

WIADOMOŚCI SPORTOWE.

Mistrz Gdańska w Toruniu.

W nadchodzącą niedzielę przybywa do nas najsilniejsza drużyna Gdańska, mistrz w piłce nożnej F. C. Sport-Verein 1919. Drużyna ta po ciężkich walkach zdołała uzyskać zaszczytne pierwsze miejsce w t. zw. Oberlidze — i jako ze-spół footballowy przedstawia się bardzo poważnie. Wystarczy wspomnieć, iż dru-

czyżby Monopol Państwowy ponosił w tym wypadku winę, iż mimo, że zdając sobie z tego sprawę, na jakie straty nara-ża ogół korzystający z tego artykułu, był tak niedołężny w wydaniu odpowied-nich zarządzeń?

A może zachodzi w tym wypadku ja-kaś niedozwolona kombinacja sprzedaw-ców, którzy spirytus ten magazynują dla jakichś celów spekulacyjnych?

Może więc Urząd Akcyz i Monopoli Państw. wyjaśni sprawę, a tem samem przyczyni się do usunięcia braku, który odbija się na naszym życiu gospodar-czem.

żyna ta nie przegrała dotąd ani jednego meczu — a w szeregu zawodów pokonała m. i. F. C. Allemagne, obecnego mistrza Berlina, Titanję, Victorję i t.d.

Mistrz Pomorza T. K. S. wystawia swój najsilniejszy skład — i przygoto-wuje się do spotkania tego, nie mniej intensywnej jak do finałowych rozgry-wek o mistrzostwo Polski.

Wprawdzie dotychczasowi mistrze Gdańska ulegali zawsze T. K. S-owi — wyniku jednak niedzielnego nie mogą przesądzić najpoważniejsze miejscowe czynniki sportowe. Należy się spodzie-wać, że T. K. S. do zawodów tych weźmie ze sobą większą dozę ambicji i groźnemu przeciwnikowi potrafi zaimponować grą wyższej klasy polskiego footballu.

Więści z Grudziądza.

WALNE ZEBRANIE TOWARZYSTWA GIMNAST. „SOKÓŁ“ W GRUDZIĄDZU

odbędzie się w środę, dnia 4. lutego o go-dzinie 20-ej w auli Gimnazjum Klasycz-nego przy ul. Sienkiewicza.

Na porządku dziennym między inne-mi: Uzupelniające wybory Zarządu. Wy-bory Komisji Rewizyjnej i Sądu Honoro-wego oraz sprawozdania Zarządu.

Wszystkich członków uprasza się o punktualne przybycie, a członków zale-gających z opłatą składki za rok ubiegły o zapłacenie takowej przed Walnem Ze-braniem. Czołem!

Zarząd Tow. Gimnastycznego „Sokół“ w Grudziądzu.

(—) Samoliński, prezes.

LIST DO REDAKCJI.

Kowalewo, 27. I. 1924 r.
Związek Zaw. Osadników Rolnych Kres Zach. na powiat Wąbrzeźno prosz nas o podanie zainteresowanym do wia-domości, że znany ze swej działalności były sekretarz powiat. Urzędu Ziemskie-go p. Błachowski jest obecnie w Toruniu w fabryce maszyn rolniczych p. Francisz-ka Kujawskiego, ul. Grudziądzka, wobe-czego zainteresowani pp. rolnicy na no-wej jego placówce winni go poprzeć w je-go działalności.

Co grają w Teatrze?

Dziś.

„Gęsi i gęski“.

Jutro.

„Księżniczka Czardasza“.

CRISTAL

Dziś I serja

QUO VADIS

Najpotężniejszy film świata podług słynnej powieści H. SIENKIEWICZA.
Początek o g. 4 1/2, 6, 7 1/2 i 9, w niedziel. o g. 3

PALACE

Dziś

Kobieta i pieniądz

W roli głów. Alfons Fryland i E. Kaiser Tietz
Nadpr. FATTY POD PANTOFLEM
Początek o g. 5 1/2, 7 i 8 1/2, w niedziel. o g. 4

„CORSO“

Dziś II serja

obrazu

Bogini Dżungli

Okręt zgrozy

Kino „Orzeł“ Variete

Grudziądz, ul. Wybickiego 19
Od 8 stycznia 1925
Quo Vadis?

według nieśmiertelnego dzieła
H. Sienkiewicza.

Najtańsze źródło zakupu

dla wszystkich jest

Sp. Sp. „Zgoda“ w Toruniu

Przekonać się o tem można w następuj. sklepach:

- w Toruniu, ul. Prosta 3 i Sobieskiego 30
- w Chełmży, ul. Toruńska 3
- w Kowalewie, ul. Bielska 24
- w Lisewie, powiat chełmiński
- w Siemoniu, powiat toruński.

Sklepy zwiedzić można bez przymusu kupna! W wszystkich wyżej wymienionych sklepach „Zgody“ kupować mogą także i nie członkowie „Zgody“.

ZARZĄD.

Wielka okazja!

Sklep kolonialny z ładnym urządzeniem i to-warem, oraz drugi sklep próżny z dużym pokojem i kuchnią, o-bydwa w dobrych punk-tach, nadające się na każdy cel, z powodu wyjazdu do sprzedania za 6500 zł. Wiadomość osobiście, Włocławek, Plac Dąbrowskiego 18, parter Gałązka.

2 pokoje

z opalem, światłem i całodzienne utrzymaniem dam temu jako procent kto pożyczyc z zabezpieczeniem zł. 5000. Oferty do Expressu Pomorskiego nr. 15. [122

Reklama

jest dźwignią handlu i przemysłu!

CHOROBY PIERSIOWE (plac)

leczy
BALSAM THIOCOLAN AGE
Jednocześnie przywra-ca a p e t y t, wzmacnia organizm, powiększa wagę ciała, usuwa u-poreczywy kaszel i cho-robliwie poty. Używać za poradą lekarza. — Sprzedają apteki.

Dla łaskawej informacji donosimy Szanownej Publiczności uprzejmie, że przejeśliśmy od firmy

Bracia Cierpiatkowscy

ajentury bezpośrednie firmy

FORD MOTOR COMPANY i Motocykle — „CLEVELAND“ na całą Polskę. —

Szanowni reflektanci zechcą się odtąd zgłaszać do nas o dalsze informacje.

Centrala Samochodów i Akcesorji

M. HARTWIG i S-ka

Łazienna nr. 21 TORUŃ Telefon nr. 446

Matki!

Żądajcie w aptekach i drogerjach higie-nicznej przysypki dla dzieci

„Puder Dzidzi“

utrzymujący ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

Wszelkie druki

wykonuje szybko i starannie

Drukarnia Robotnicza W. Pawlak i Ska.
Toruń, Piekary 14. Telefon 476.